

Dosarul nr.2r-462/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (R. Pascari)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcanu)

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stînca Ivan împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Canțîr Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei,

împotriva încheierii din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni,

c o n s t a t ă:

La 21 martie 2019 Stînca Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Canțîr Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă în parte; s-a încasat în beneficiul lui Stînca Ivan de la CA „Garanție” SA suma de 7718,60 de lei, inclusiv 6551,73 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 766,87 de lei cu titlu de penalități și 400 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei. S-a respins acțiunea depusă de Stînca Ivan împotriva CA „Garanție”SA în partea ce excede suma încasată de 7718,60 de lei ca neîntemeiată. S-a admis în parte acțiunea înaintată de Stînca Ivan privind compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 410 de lei pentru taxa de stat, proporțional pretențiilor admise. S-a încasat în beneficiul lui Stînca Ivan de la CA „Garanție” SA suma de 231,56 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat proporțional pretențiilor admise. S-a respins cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată înaintată de Stînca Ivan în partea ce excede suma încasată de 231,56 de lei.

La 21 februarie 2020 CA „Garanție” SA a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CA „Garanție” SA, s-a comunicat apelantului despre necesitatea

prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 de lei și că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate, fiindu-i explicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de CA „Garanție” SA, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC. S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat, să restituie către CA „Garanție” SA taxa de stat în mărime de 202,50 de lei, achitată conform ordinului nr. 111 din 04.06.2020, la depunerea cererii de apel .

Invocând ilegalitatea încheierii din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la 31 iulie 2020 CA „Garanție” SA a declarat recurs împotriva acestei încheieri, solicitând casarea încheierii contestate și restituirea cauzei spre judecare în ordine de apel.

În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC referitor la depunerea apelului motivat. În opinia recurentului, cererea de apel suplimentară este o opțiune și nu obligație a părții, or conform art. 365 alin. (1¹) CPC, motivele de fapt și de drept pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. Consideră suficiente motivele invocate în cererea de apel inițială.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs remarcă că încheierea contestată a fost emisă la data de 16 iulie 2020 . Prin urmare, recursul declarat la data de 31 iulie 2020 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a transmis în adresa intimatului Stînca Ivan și a intervenientului accesoriu Canțir Andrei cererea de recurs, conform avizului de recepție fiind recepționate la data de 08 septembrie 2020 și respectiv 07 septembrie 2020. Însă, referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

S-a stabilit că prin încheierea din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CA „Garanție” SA, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 de lei și că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate, fiindu-i explicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Conform materialelor dosarului, copia încheierii din 28 mai 2020 a fost expediată pe adresa electronică a CA „Garanție” SA la data de 03 iunie 2020 și prin scrisoare recomandată, fiind recepționată la data de 10 iunie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 119). Prin urmare, termenul limită pentru lichidarea neajunsurilor a expirat la 15 iunie 2020, (dat fiind faptul că la 13 iunie 2020 a fost zi de sâmbătă).

Astfel, instanța de apel a întreprins toate măsurile în vederea aducerii la cunoștință a actului judecătoresc.

Însă, deși apelantul a cunoscut despre încheierea din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care i s-a impus achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat în cancelaria instanței de apel în termenul indicat, totuși, acesta a îndeplinit parțial indicațiile impuse de instanță, depunând doar dovada achitării taxei de stat în sumă de 202,50 de lei. Or, cererea de apel motivată nu a fost depusă.

Colegiul remarcă că apelantul nici nu a solicitat prelungirea termenului stabilit de instanță și nu a invocat careva motive de imposibilitate cu privire la lichidarea tuturor neajunsurilor.

La acest segment sunt relevante prevederile art. 113 Cod de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma de drept enunțată, instanța de recurs apreciază justă constatarea instanței de apel că apelantul nu a înlăturat pe deplin neajunsurile cererii de apel în conformitate și în termenul indicat în încheierea instanței de apel din 28 mai 2020 și corect a restituit cererea de apel.

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, nu a lichidat neajunsurile până la 15 iunie 2020 și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi

compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că cererea de apel suplimentară este o opțiune și nu o obligație a părții. În acest sens, instanța de recurs remarcă că prin art. 365 alin. (1¹) CPC, legiuitorul a acordat posibilitate apelantului de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate. Însă, aceasta nu trebuie interpretat ca o opțiune. Or, prin încheierea de a nu da curs apelantului i-a fost acordat termen pentru a depune apel motivat. În cazul în care instanța de judecată a stabilit data, ora și locul până la care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă în locul specificat până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească.

Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

În acest sens, pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis.

În cauza *Perez de Rada Cavanilles v. Spania*, 28 octombrie 1998, §§43-44, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele -limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stînca Ivan împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Canțir Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru